

Sygn. akt IV U 901/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: st. sekr. sądowy Jerzy Stępień

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania F. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 29 kwietnia 2013 roku nr (...)

w sprawie F. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się F. C. emeryturę od dnia 25 kwietnia 2013 r.

Sygn. akt IVU 901/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 grudnia 2013 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 29.04.2013 r. odmówił F. C. przyznania emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162 poz 1118 z zm), ponieważ nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia prawa do tego świadczenia, gdyż nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uznał okresów: od 27.08.1971 r. do 23.10.1973 r., od 13.11.1975 r. do 15.09.1987 r. i od 12.11.1990 r. do 31.05.1992 r.

F. C. w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany i przyznania mu emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ pracował w warunkach szczególnych w trakcie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K., a skoro organ rentowy kwestionuje świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych to sporne okoliczności chce udowodnić za pomocą zeznań świadków i dowodów z dokumentów. Po uwzględnieniu tych okresów legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie w związku z niespełnieniem przez odwołującego przesłanek z art. 184 i 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z przyczyn podanych w uzasadnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

F. C. urodzony w dniu (...)r. ukończył 60 lat. Odwołujący legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat. W dniu 25.03.2013 r. odwołujący się wystąpił z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, ale złożył niosek o przekazanie środków na dochody budżetu państwa.

/dowód: wniosek z dnia 25.03.2013 r. –k. 1-2 ar czII/.

Odwołujący w okresie od 27.08.1971 r. do 31.05.1992 r. stale i pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony w (...) w K. na stanowisku ślusarz remontowy, mechanik remontowy maszyn i urządzeń hutniczych i spawacz elektryczny. Jego praca polegała na konserwacji agregatów i urządzeń oraz wykonywaniu prac montażowych i remontowych na oddziałach będących w ruchu znajdujących się na terenie (...)w K. oraz w czasie zatrudnienia na budowie eksportowej na terenie NRD pracował jako spawacz elektryczny. Odwołujący ma legitymację spawacza nr (...) wydaną w dniu 13.02.1978 r., z której wynika, że miał uprawnienia spawacza elektrycznego, łukowego. Z książeczki spawacza wynika, że w okresie 13.12.1977 r. do 25.03.1986 r. spawał elektrycznie przy remontach urządzeń hutniczych, od 26.03.1986 r. do 27.05.1987 r. spawał elektrycznie konstrukcje stalowe oraz urządzenia hutnicze, w okresie od 14.09.1987 r. do 31.08.1990 r. na budowie eksportowej w NRD spawał stal zbrojeniową oraz konstrukcje ze stali niskowęglowej i od 12.11.1990 r. do 30.05.1992 r. spawał elektrycznie konstrukcje przy remontach hutniczych. W okresie od 24.10.1973 r. do 16.10.1975 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 31.05.1992 r. –k. 10 as,

świadectwo pracy z dnia 04.05.1992 r. –k. 12 as,

książeczka spawacza –k. 5-9 as,

zeznania odwołującego –k.

zeznania świadka R. B. –k. 21 as

zeznania świadka K. O. –k. 30 as

zeznania świadka Z. T. –k. 30-31 as).

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się na zeznaniach świadków oraz dowodach z dokumentów w szczególności świadectwie pracy z dnia 04.05.1992 r. i z dnia 31.05.1992 r., świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach i książeczce spawacza. Wspomniane dowody pozwoliły ustalić rzeczywisty charakter świadczonej przez odwołującego pracy w trakcie zatrudnienia w (...) w K. od 27.08.1971 r. do 31.05.1992 r., gdzie stale i pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako ślusarz remontowy, mechanik remontowy maszyn i urządzeń hutniczych oraz spawacz elektryczny. Jego praca polegała na konserwacji agregatów i urządzeń oraz wykonywaniu prac montażowych i remontowych na oddziałach będących w ruchu znajdujących się na terenie (...)w K. oraz w czasie zatrudnienia na budowie eksportowej na terenie NRD pracował jako spawacz elektryczny.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadków: R. B., K. O. i Z. T. odnośnie zatrudnienia odwołującego w (...)w K. bowiem w sposób spójny i konsekwentny wskazywały, iż w spornych okresach odwołujący pracował w szczególnych warunkach jako ślusarz remontowy, mechanik remontowy maszyn i urządzeń hutniczych oraz spawacz elektryczny konserwował agregaty i urządzenia oraz wykonywał prace montażowe i remontowe na oddziałach będących w ruchu znajdujących się na terenie (...)w K. oraz w czasie zatrudnienia na budowie eksportowej na terenie NRD pracował jako spawacz elektryczny, które to prace wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 15 lat. Świadczyli pracownicy z odwołującym na przestrzeni całego spornego okresu i dzięki temu posiadali wiedzę na ten temat. Zeznania świadków korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym i pozwalały w sposób wiarygodny ustalić rzeczywisty charakter pracy odwołującego we wskazanym okresie. Sąd w całości dał wiarę

zeznaniom odwołującego, ponieważ były spójne konsekwentne i nie zawierały wewnętrznych sprzeczności. Depozycje te potwierdzały pozostałe dowody.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów zalegających w aktach rentowych odwołującego, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości Sądu, zarówno treść jak i forma dokumentów nie były kwestionowane przez strony postępowania, za wyjątkiem świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W tej sytuacji charakter pracy odwołującego na tych stanowiskach Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków współpracowników odwołującego. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich jakie należałoby uwzględnić urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego w tym wynikającego z art. 244 i art. 245 kpc.

Sąd rozważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy F. C. przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust.4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.). Z §1 Rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było ustalenie, czy F. C. był zatrudniony w warunkach szczególnych kiedy był zatrudniony w (...) w K. od 27.08.1971 r. do 31.05.1992 r. w oparciu o dokumenty oraz zeznania świadków i zeznania odwołującego.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji. Natomiast w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia (§ 4 ust. 3). W myśl § 21 ust. 1, 4 i 5 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 22 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85 wyjaśnił, że w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Pogląd ten został rozwinięty w znowelizowanym art. 473 kpc, który stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W postępowaniu przed tymi sądami okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń mogą być udowodniane wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi (por. wyr. SN z dnia 02.02.1996 r. II URN 3/95 OSNP 1996/16/239).

Organ rentowy kwestionował świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z okresu zatrudniania w (...) w K. od 27.08.1971 r. do 31.05.1992 r., a z uwagi na likwidację zakładu, zasadnym stało się ustalenie okoliczności w jakich odwołujący świadczył pracę na podstawie zeznań świadków, jego zeznań, świadectw pracy oraz wpisów w książeczce spawacza. W oparciu o nie Sąd ustalił, iż odwołujący w był zatrudniony w (...)w K. od 27.08.1971 r. do 31.05.1992 r., gdzie stale i pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony na stanowisku ślusarz remontowy, mechanik remontowy maszyn i urządzeń hutniczych i spawacz elektryczny. Jego praca polegała na konserwacji agregatów i urządzeń oraz wykonywaniu prac montażowych i remontowych na oddziałach będących w ruchu znajdujących się na terenie (...)w K. oraz w czasie zatrudnienia na budowie eksportowej na terenie NRD od 14.09.1987 r. do 31.08.1990 r. pracował jako spawacz elektryczny. Odwołujący ma legitymację spawacza nr (...) wydaną w dniu 13.02.1978 r., z której wynika, że miał uprawnienia spawacza elektrycznego, łukowego. Z książeczki spawacza wynika, że w okresie 13.12.1977 r. do 25.03.1986 r. spawał elektrycznie przy remontach urządzeń hutniczych, od 26.03.1986 r. do 27.05.1987 r. spawał elektrycznie konstrukcje stalowe oraz urządzenia hutnicze, w okresie od 14.09.1987 r. do 31.08.1990 r. na budowie eksportowej w NRD spawał stal zbrojeniową oraz konstrukcje ze stali niskowęglowej i od 12.11.1990 r. do 30.05.1992 r. spawał elektrycznie konstrukcje przy remontach hutniczych. W(...) w K. stale i pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie tj. prace zaliczone, zgodnie z wykazem A dział XIV poz. 25 będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, do prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Natomiast w okresie od 14.09.1987 r. do 31.08.1990 r. na budowie eksportowej w NRD pracował jako spawacz i spawał stal zbrojeniową oraz konstrukcje ze stali niskowęglowej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a praca przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym została zaliczona, zgodnie z wykazem A dział XIV poz. 12 będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego

1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, do prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Po uwzględnieniu tych okresów z wyłączeniem okresu od 24.10.1973 r. do 16.10.1975 r., kiedy odbywał zasadniczą służbę wojskową odwołujący legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szkodliwych określonych w wykazie A w wymiarze co najmniej 15 lat.

Biorąc powyższe ustalenia pod uwagę odwołujący spełnia przesłanki do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wynikające z treści art. 32 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w szczególności § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.). F. C. osiągnął wiek 60 lat (...), posiada wymagany okres zatrudnienia (ponad 25 letni okres składkowy i nieskładkowy), a przede wszystkim spełnia kwestionowaną dotąd przez organ rentowy przesłankę w postaci co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ po uznaniu mu spornego okresu pracy w warunkach szczególnych w trakcie zatrudnienia w (...)w K. i w trakcie pracy na budowie eksportowej w NRD, z wyłączeniem okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej, legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Mając na względzie powyższe Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu emeryturę od dnia 25.04.2013 r. tj. od osiągnięcia wieku 60 lat na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc.

SSO Kazimierz Kostrzewa

Sek.

- odnotować uzasadnienie,
- odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu,
- kal. 2 tyg.